

Asia: VN/5025/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun asetuksen 16 §:n kumoamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Mitä vaikutuksia arvioitte ehdotetulla ammattihenkilöasetuksen 16 §:n kumoamisella olevan esimerkiksi yhteiskunnan tai kotitalouksien kustannuksiin, terveydenhuollon asiakkaisiin, palveluntuottajiin ja henkilöstöön?

Vaikutukset yhteiskunnan tai kotitalouksien kustannuksiin

Pykälän 16 kumoaminen nopeuttaa alentuneen näkökyvyn korjaamista valtakunnallisesti, sillä palvelut ovat laajemmin ja nopeammin saatavilla. Alentunut näkökyky vaikuttaa näyttöön perustuen asiakkaiden fyysiseen ja sosiaaliseen aktiivisuuteen, elämänlaatuun, mielenterveyteen ja vähentää kaatumisia sekä kuolleisuutta. Näönhuollon tehostaminen voi siten vähentää terveydenhuollon kokonaiskustannuksia.

Pykälän 16 kumoaminen mahdollistaa myös jo hoitoon päässeiden asiakkaiden hoitopolkujen loppuun saattamisen ilman lisäkustannuksia, joita nykyisin aiheutuu sekä optometristien että silmälääkärin vastaanottoaikojen lisäresurssitarpeista.

Vaikutukset palveluntuottajiin ja henkilöstöön sekä asiakkaisiin

Optometristien koulutus on vuodesta 2010 alkaen laajentunut näkötieteistä silmänterveystieteisiin. Suomessa molempien alan ammattikorkeakoulujen koulutusohjelmat ovat Eurooppa-akkreditoituja*/**, ja vuodesta 2020 lähtien on toteutettu myös kansainvälistä optometrian kliinistä ylempää ammattikorkeakoulututkintoa.

Optometristit osaavat arvioida, milloin asiakas tarvitsee jatkotutkimuksia silmälääkärillä. Pykälän 16 poistaminen tehostaa näin oikeiden potilaiden hoitoon pääsyä ja parantaa silmäterveydenhuollon yhdenvertaisuutta sekä koko maassa että myös pohjoismaisesta näkökulmasta.

Pykälän 16 kumoamisen myötä laillistetut optikot voivat toimia terveydenhuollon ammattihenkilöinä koulutuksensa ja osaamisensa mukaisesti, mikä vahvistaa heidän asemaansa osana moniammatillista terveydenhuoltoa. Optikon ammatinharjoittamista koskevien rajoitusten poistaminen edistää myös terveydenhuollon ammattihenkilöitä koskevan sääntelyn yhdenmukaistamista.

*Metropolia ammattikorkeakoulu, täysi akkreditointi

**Oulun ammattikorkeakoulu, osa-akkreditointi (teoria- ja käytännönharjoitusopetus)

2. Muut huomiot

-

Fagerholm Heidi
Oulun Ammattikorkeakoulu Oy

Virranniemi Ulla
Oulun ammattikorkeakoulu - Assi Kukkonen